

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра Міжнародні економічні відносини
(найменування кафедри)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зовнішньоекономічна діяльність підприємства
(назва навчальної дисципліни)

Освітня програма: **регіональне управління**
(назва освітньої програми)

Спеціальність: **073 Менеджмент**
(найменування спеціальності)

Галузь знань: **07Управління та адміністрування**
(найменування галузі знань)

Ступінь вищої освіти: **Перший (бакалаврський) рівень**
(назва ступеня вищої освіти)

Затверджено на засіданні кафедри
Міжнародні економічні відносини
(найменування кафедри)

Протокол № 11 від 22 червня 2021 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	<i>ППВС 07 Зовнішньоекономічна діяльність підприємства</i>
Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський) рівень</i>
Викладач	<i>Максименко Ірина Яківна – к.е.н., доцент, доцент кафедри Міжнародних економічних відносин</i>
Контактна інформація викладача	<i>061769286</i>
Час і місце проведення навчальної дисципліни	<i>232 ауд.</i>
Обсяг дисципліни	<i>Загальна кількість годин – 120; лекції -28 годин практичні заняття -14 годин; Самостійна робота –76 годин; Вид контролю - екзамен</i>
Консультації	<i>Згідно з графіком консультацій</i>
2. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни	
<i><u>Пререквізити:</u> Менеджмент, Менеджмент підприємств в сфері послуг, Міжнародні економічні відносини</i>	
<i><u>Постреквізити:</u> Управління інноваціями, Адміністративний менеджмент, Теорія організації.</i>	
3. Характеристика навчальної дисципліни	
<p>Дисципліна «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти системних знань з об'єктивних закономірностей, умов, процесів і специфічних особливостей зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД), а також набутті навичок їх практичного використання.</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p><i>ЗК 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</i></p> <p><i>ЗК 7. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</i></p> <p><i>ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</i></p> <p><i>ЗК 13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</i></p> <p><i>ЗК 14. Здатність працювати у міжнародному контексті.</i></p> <p><i>ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</i></p> <p>Фахові компетентності:</p> <p><i>СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.</i></p> <p><i>СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.</i></p> <p><i>СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.</i></p> <p><i>СК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.</i></p> <p><i>СК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту</i></p> <p><i>СК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.</i></p> <p><i>СК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.</i></p> <p><i>СК 10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.</i></p> <p><i>СК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.</i></p> <p><i>СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.</i></p> <p><i>СК 14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній СК діяльності.</i></p> <p><i>15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.</i></p>	

Результати навчання:

РН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень

РН 7 Виявляти навички організаційного проектування

РН 8 Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації

РН 12 Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки

РН 13 Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами

РН 15 Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності

4. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є: надання здобувачам вищої освіти системних знань з об'єктивних закономірностей, умов, процесів і специфічних особливостей зовнішньоекономічної діяльності підприємства, особливостей проведення комерційних операцій на зовнішніх ринках та принципів проведення зовнішньоекономічної діяльності, а також формування навичок їх практичного використання.

5. Завдання вивчення дисципліни

Завдання: підготовка здобувачів вищої освіти до розв'язання конкретних завдань та прийняття управлінських рішень у галузі зовнішньоекономічної діяльності підприємства в умовах ринкової моделі господарювання, зокрема: розуміння сутності зовнішньоекономічної діяльності підприємства, цілей, мотивів і передумов її виникнення, правового та економічного середовища розвитку; вивчення видів та форм ЗЕД підприємства; усвідомлення економічної природи комерційних операцій на зовнішніх ринках; вивчення принципів укладання та виконання зовнішньоекономічних угод.

6. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1 Зовнішньоекономічна діяльність підприємства та її роль у розвитку національної економіки

Сутність та функції розвитку зовнішньоекономічної діяльності. Суб'єкти та інструменти регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Види зовнішньоекономічної діяльності. Принципи зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 2 Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні

Національний та наднаціональний рівень регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Система державних органів регулювання ЗЕД в Україні: їх характеристика та повноваження. Методи та інструменти регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 3. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Сутність, вид та методи митного контролю. Митні режими та їх характеристика. Основні митні документи та порядок митного оформлення. Мито як інструмент економічного регулювання

Тема 4. Загальнодержавні податки та збори у сфері зовнішньоекономічної діяльності

Види та функції податків у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Справляння акцизного податку та податку на додану вартість при перетині митного кордону. Справляння податку на додану вартість при перетині митного кордону

Тема 5. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Класифікація та характеристика нетарифних засобів регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Кількісні обмеження зовнішньоекономічної діяльності. Технічні бар'єри у зовнішній торгівлі

Тема 6. Валютне регулювання ЗЕД в Україні

Сутність валютного регулювання та валютного контролю. Валюта, валютний курс. Порядок придбання і використання валюти. Види та особливості валютних операцій. Українська міжбанківська валютна біржа та особливості її функціонування.

Тема 7. Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності

Міжнародні розрахунки та їх основні форми. Розрахунки векселями та чеками. Кредитування та фінансування ЗЕД підприємства.

Тема 8. Форми виходу підприємства на зовнішній ринок

Обґрунтування виходу підприємства на зовнішній ринок та основні управлінські підходи до його вибору. Вибір зовнішнього ринку та варіанту. Експорт товарів як традиційна форма виходу підприємства на зовнішній ринок. Спільна підприємницька діяльність та пряме зовнішнє інвестування.

Тема 9. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства

Ціни і цінова політика на світовому ринку. Фактори ціноутворення у ЗЕД підприємства. Цінові стратегії підприємства на зовнішньому ринку. Методологія визначення ціни на зовнішніх ринках.

Тема 10. Торгово-посередницька діяльність на зовнішньому ринку

Поняття і види торговельно-посередницьких операцій. Посередники та їх послуги у міжнародній торгівлі. Організаційні форми торговельно-посередницьких операцій

Тема 11. Організація і техніка підготовки укладання зовнішньоекономічних контрактів

Поняття, види і класифікація контрактів. Інститут міжнародної комерційної угоди. Підготовка і укладання зовнішньоторгових договорів купівлі-продажу. Структура і зміст міжнародних контрактів купівлі-продажу.

ТЕМА 12. Сучасні форми міжнародної торгівлі

Основні форми міжнародної торгівлі. Класифікація угод зустрічної торгівлі

Тема 13 Організація і технології міжнародних транспортних перевезень

Транспортне забезпечення ЗЕД та перспективи розвитку транспортної логістики. Організація міжнародних перевезень основними видами транспорту. Завдання транспортної служби підприємства та логістичний моніторинг у зовнішньоекономічній діяльності. Алгоритм доставки вантажу у ЗЕД підприємства

ТЕМА 14. Страхування зовнішньоекономічної діяльності

Сутність та основні види страхування зовнішньоекономічній діяльності. Специфіка страхування вантажів при експортно-імпортних операціях. Ризики у зовнішньоекономічній діяльності їх страхування та перестраховування. Страхові порушення у сфері зовнішньоекономічної діяльності та напрями їх протидії.

7. План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання	Кількість годин
1.	<i>Тема 1 Зовнішньоекономічна діяльність підприємства та її роль у розвитку національної економіки</i>	<i>Лекції / практичні заняття</i>	<i>2/1</i>
2.	<i>Тема 2 Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні</i>	<i>Лекції / практичні заняття</i>	<i>2/1</i>
3.	<i>Тема 3. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності</i>	<i>Лекції / практичні заняття</i>	<i>2/1</i>
4.	<i>Тема 4. Загальнодержавні податки та збори у сфері зовнішньоекономічної діяльності</i>	<i>Лекції / практичні заняття</i>	<i>2/1</i>
5.	<i>Тема 5. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності</i>	<i>Лекції / практичні заняття</i>	<i>2/1</i>
6.	<i>Тема 6. Валютне регулювання ЗЕД в Україні</i>	<i>Лекції / практичні заняття</i>	<i>2/1</i>

7	Тема 7 Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності	Лекції / практичні заняття	2/1
8	Тема 8. Форми виходу підприємства на зовнішній ринок	Лекції / практичні заняття	2/1
9	Тема 9. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства	Лекції / практичні заняття	2/1
10	Тема 10. Торгово-посередницька діяльність на зовнішньому ринку	Лекції / практичні заняття	2/1
11	Тема 11. Організація і техніка підготовки та укладання зовнішньоекономічних контрактів	Лекції / практичні заняття	2/1
12	Тема 12. Сучасні форми міжнародної торгівлі	Лекції / практичні заняття	2/1
13	Тема 13. Організація і технології міжнародних транспортних перевезень	Лекції / практичні заняття	2/1
14	Тема 14. Страхування зовнішньоекономічної діяльності	Лекції / практичні заняття	2/1

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1 Зовнішньоекономічна діяльність підприємства та її роль у розвитку національної економіки	5
2	Тема 2 Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	5
3	Тема 3. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності регулювання зовнішньоекономічної діяльності	5
4	Тема 4. Загальнодержавні податки та збори у сфері зовнішньоекономічної діяльності	5
5	Тема 5. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	5
6	Тема 6. Валютне регулювання ЗЕД в Україні	5
7	Тема 7 Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності	6
8	Тема 8. Форми виходу підприємства на зовнішній ринок	5
9	Тема 9. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства	5
10	Тема 10. Торгово-посередницька діяльність на зовнішньому ринку	5
11	Тема 11. Організація і техніка підготовки та укладання зовнішньоекономічних контрактів	5
12	Тема 12. Сучасні форми міжнародної торгівлі	5
13	Тема 13. Організація і технології міжнародних транспортних перевезень	5
14	Тема 14. Страхування зовнішньоекономічної діяльності	5
	Разом	76

9. Система та критерії оцінювання курсу

Після кожного змістового модуля проводиться рубіжний контроль, який оцінюється за 100-бальною шкалою.

Під час рубіжного контролю враховують наступні види робіт:

**Проведення змістовного модульного контролю з дисципліни
«Облік на підприємствах торгівлі та ресторанного господарства»**

Найменування завдань	Кількість балів	Загальна кількість балів
8 тестів	5	40
1 задача	20	20
правильне визначення 5 термінів	5	25
семінарські заняття	15	15
Підсумок	x	100

Підсумкова оцінка за семестр визначається як середня двох підсумкових контролів за перший та другий змістовні модулі.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90 – 100	A	зараховано
85-89	B	
75-84	C	
70-74	D	
60-69	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Політика курсу

Політика навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності та визначається системою вимог, які викладач пред'являє до студента при вивченні дисципліни (правила поведінки на заняттях, пропуски, перездачі та інше).